

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH180012
NAZWA
OBSZARU Ostoja Przemyska

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH180012	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Ostoja Przemyska

1.4. Data opracowania 2001-03	1.5. Data aktualizacji 2025-01
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-08
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-03
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-09
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 13 lipca 2022 r. w spr. soo Ostoja Przemyska (PLH180012)

Wyjaśnienia:	Powiększenie - 10.2009 r.; Powiększenie pow. - 11.2019 r.
--------------	---

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
22.6274

Szerokość geograficzna
49.6919

2.2. Powierzchnia [ha]:
39665.27

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL32

Podkarpackie

2.6. Region biogeograficzny

Alpejski (7.39 %)

Kontynentalny (92.61 %)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3220			40.94		M	B	B	B	B
6210	X		56.82		G	B	C	C	C
6510			2958.91		M	A	C	B	B
7220			0.63		M	B	C	B	C
8220			0.25		G	C	C	B	C
9110			333.24		M	B	C	B	C
9130			15249.63		M	A	B	A	A
9170			6336.16		M	A	B	B	A
9180			1.05		M	A	C	B	B
91E0			588.49		M	B	C	B	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.

- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/143/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
M	1308	Barbastella barbastellus			w	135	135	i	R	M	C	B	C	C
F	5264	Barbus carpathicus			p				C	M	C	B	B	B
A	1193	Bombina variegata			p				C	M	C	B	C	C
I	1920	Boros schneideri			p				V	DD	B	B	B	B
P	1386	Buxbaumia viridis			p				R	DD	A	B	C	A
M	1352	Canis lupus			p	14	14	i	R	M	C	B	C	B
I	4014	Carabus variolosus			p				R	M	A	B	C	B
I	4015	Carabus zawadzki			p				V	DD	A	B	C	B
M	1337	Castor fiber			p				C	M	C	B	C	C
F	1163	Cottus gobio			p				R	DD	C	B	C	C
I	1086	Cucujus cinnaberinus			p				C	G	A	B	C	A
P	1381	Dicranum viride			p				V	M	A	B	C	A
I	1074	Eriogaster catax			p				R	M	C	B	C	C
I	6199	Euplagia quadripunctaria			p				P	M	A	C	B	A
F	1096	Lampetra planeri			p				P	M	C	B	C	C
M	1355	Lutra lutra			p				C	M	C	B	C	C
I	1060	Lycaena dispar			p				P	M	C	B	C	C
M	1361	Lynx lynx			p	4	4	i	V	M	B	B	C	B
M	1324	Myotis myotis			r	45	64	adults	V	G	C	B	C	C
I	6179	Phengaris nausithous			p				R	M	C	B	C	C
I	6177	Phengaris teleius			p				R	M	C	B	C	C
I	4026	Rhysodes sulcatus			p				P	M	A	B	C	A
F	6143	Romanogobio kesslerii			p				P	DD	C	B	C	C
A	1166	Triturus cristatus			p				P	M	C	B	C	C
A	2001	Triturus montandoni			p				R	M	C	B	C	C
M	1354	Ursus arctos			p	1	2	adults	V	M	A	C	B	B

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N16	29.51
N23	0.35
N19	32.67
N17	12.93
N06	0.57
N10	4.85
N09	0.08
N12	19.05
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje jedyny w Polsce fragment najbardziej wysuniętych na zachód pogórzy Karpat Wschodnich - Pogórza Przemyskiego i niewielkiej części Pogórza Dynowskiego. Obszar o charakterystycznym, rusztowym układzie grzbietów górskich, poprzecinanych równoleżnikowymi dolinami Sanu i Wiaru. Sieć wodna tego terenu jest mocno rozbudowana. Lasy stanowią ponad 70 % ogólnej powierzchni obszaru. Dominuje podgórska forma buczyny karpackiej. W wyższych partiach Pogórza, występują lasy jodłowo-bukowe. Kompleksy leśne przerywane są enklawami pól uprawnych oraz łąk i pastwisk. Na skarpach w dolinie Wiaru, w okolicach Rybotycz i Makowej występują murawy kserotermiczne, przypominające kwietne stepy. Zaludnienie obszaru jest niewielkie, a osady zlokalizowane są w dolinach. Jest to jeden z najcenniejszych przyrodniczo obszarów w Unii Europejskiej.

4.2. Jakość i znaczenie

Siedlisko: 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków
Siedlisko w obszarze występuje na potokach: Wiar, Stupnica, Cisowa, Turnica, Krzeczkowski Potok, Łodzinka Dolna, Borysławka, Sopotnik. Wykształcające się w obszarze kamieńce porasta roślinność z dominacją traw, zwykle luźnych - z trzcinnikiem szuwarowym i kostrzewą czerwoną. Na jednym stanowisku, na pot. Turnica, odnotowano także pojedyncze występowanie wrześni (nie jest to jednak siedlisko 3130, obejmujące zwarte zarośla wrześniowo-wierzbowe na kamieńcach). W regionie kontynentalnym siedlisko jest

bardzo rzadkie, powierzchnia stwierdzona w obszarze przekracza powierzchnię dotychczas podawaną w regionie biogeograficznym. Na podstawie danych zebranych w ramach prac nad dokumentacją planu zadań ochronnych, reprezentatywność siedliska oceniono jako dobrą – ocena B, stan zachowania struktury i funkcji siedliska jako średni – C, powierzchnia względna siedliska w obszarze stanowi 2- 15 % całkowitej powierzchni pokrytej przez siedlisko w kraju - ocena B. ocena ogólna siedliska w obszarze - B.

Siedlisko: 6210 Murawy kserotermiczne

W obszarze stwierdzono 51 pól o łącznej powierzchni 56,83 ha, koncentrujących się na zboczach doliny Wiaru w rejonie miejscowości Huwniki, Makowa, Rybotycze, Posada Rybotycka. Przemyskie murawy kserotermiczne, ze względu na występowanie na krańcu zasięgu w kierunku gór, są nieco uboższe od najlepiej wykształconych muraw w Polsce, ale jednak ich kompozycja florystyczna jest reprezentatywna dla typu (B). Korekta względnej powierzchni w stosunku do polskich zasobów w regionie kontynentalnym, która jest <2%. Przemyskie murawy kserotermiczne, ze względu na występowanie na krańcu zasięgu w kierunku gór, są nieco uboższe od najlepiej wykształconych muraw w Polsce, ale ich kompozycja florystyczna jest reprezentatywna dla typu siedliska. W obrębie siedliska widoczne wyraźne zniekształcenia i negatywne procesy (ekspansja trzcinnika piaskowego, rajgrasu, ostrożeńca polnego – wskutek niewłaściwego dla muraw zagospodarowania). Powszechne i silne jest zagrożenie zarastaniem drzewami. Na podstawie zebranych danych reprezentatywność siedliska oceniono na B, powierzchnię względną na C, stan zachowania na C, ocenę ogólną C.

Siedlisko: 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowe ekstensywnie

Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki mezofilne w obszarze reprezentują łąki rajgrasowe, wyróżniające się wielowarstwową, bujną runią oraz łąki wiechlinowo-kostrzewowe o runi niższej, mniej zwartej i z reguły nie tak bogatej w gatunki jak w przypadku łąk rajgrasowych. Oba główne syntaksony cechuje duża zmienność lokalno-siedliskowa, związana przede wszystkim z wilgotnością i żyznością gleby. Występowanie łąk świeżych jest w dużej mierze zależne od sposobu i intensywności użytkowania. Łąki świeże powstały i utrzymują się dzięki gospodarce rolniczej człowieka, a w wyniku zaprzestania użytkowania, w krótkim czasie przekształcają się w zbiorowiska zaroślowe i leśne. W Ostoi stwierdzono ok. 2959 ha siedliska. Łąki tu występujące są w pełni reprezentatywne dla typu siedliska (A), stanowią natomiast niewielki ułamek polskich zasobów, szacowanych na 66,5 tys. ha (C), Stan zachowania siedliska w obszarze oceniono jako dobry (B). Ocena ogólna – B.

Siedlisko: 7220 Źródła wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*

W obszarze odnaleziono jak dotąd trzy stanowiska źródeł wapiennych obejmujące 6 pól o łącznej powierzchni 0,64 ha, niewykluczone jest jednak znalezienie jeszcze kolejnych stanowisk. W znalezionych źródłach zachodzi akumulacja martwic wapiennych, a równocześnie występuje charakterystyczna roślinność ze związku *Cratoneurion commutati*. W jednym ze źródeł występują wapieniolubne ramienice *Chara* sp., co jest unikatem. Stanowiska są reprezentatywne dla typu siedliska – reprezentatywność B. Powierzchnia siedliska w obszarze skrajnie niewielka, choć i w Polsce niemożliwa do oszacowania ze względu na zazwyczaj punktowe występowanie siedliska, jednak wg szacunku eksperckiego liczba stanowisk w obszarze nie powinna przekraczać kilku procent stanowisk w Polsce - Względna powierzchnia C .

Siedlisko dość dobrze zachowane – stan zachowania B. Ocena ogólna siedliska w obszarze C.

Siedlisko: 8220 Ściany skalne i rumowiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacetalia vandellii*

W obszarze znaleziono 2 stanowiska siedliska o łącznej powierzchni ok 0,24 ha: Kanion i Wąwóz Wodospad w Rybotyczach – stwierdzono 3 fragmenty siedliska na urwistych ścianach skalnych o łącznej powierzchni 19 arów (całkowita powierzchnia skał). Siedlisko zajmuje tu ostry próg denudacyjny założony w marglach krzemionkowych z czynnym osuwiskiem i wodospadem. Wąwóz Bohynie w Huwnikach - stwierdzono fragment siedliska na wychodni skalnej o łącznej powierzchni 4 ary. Siedlisko występuje w przełomowym wąwozie lokalnego dopływu Wiaru spod Góry Huwnickiej wypreparowany w marglach krzemionkowych. Reprezentatywność C – przeciętna, mieści się w typie, lecz ma raczej kadłubowy charakter. Względna powierzchnia – C: stanowiska siedliska w obszarze nie są liczne w porównaniu z innymi obszarami, w których jest ono znacznie liczniejsze; zasoby w obszarze to na pewno <2% zasobów w regionie kontynentalnym w Polsce, mimo trudności w oszacowaniu powierzchni; stan zachowania B – dość dobrze zachowane. Ocena ogólna C. Mimo niewielkiej liczby stanowisk, występowanie w obszarze jest istotne dla zachowania rozmieszczenia siedliska na pogórzach karpackich.

Siedlisko: 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo Fagenion*)

Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*) o powierzchni ponad 300 ha były podane z obszaru już w wynikach inwentaryzacji leśnej Lasów Państwowych w 2007 r. W ramach prac nad PZO zweryfikowano ich występowanie, potwierdzając te dane. Zgodnie z dotychczasowymi wytycznymi (Poradniki ochrony siedlisk i gatunków... Ministerstwo Środowiska 2004), do kwaśnych buczyn zalicza się tzw. żyzną jedlinę karpacką –

zb. *Abies alba*-*Oxalis acetosella* – takie jodłowe postaci dominują w obszarze. Nawet przy kontrowersjach co do ujęcia siedliska (i zaliczania tu jedlin), w obszarze udokumentowano występowanie reprezentatywnych płatów podtypu bukowego, o reprezentatywności co najmniej B. Zasoby siedliska są minimalne (C) w stosunku do zasobów w kontynentalnym regionie biogeograficznym w Polsce, szacowanych na 127 tys. ha, a stan zachowania siedliska średni (B). Ocena ogólna C.

Siedlisko: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae*-Fagenion, *Galio odorati*-Fagenion)

Jest to najbardziej rozpowszechnione zbiorowisko leśne w ostoi, zajmujące ponad 15 tys. ha. Buczyny zajmują wyższą część pogórza. W wyższych położeniach reprezentowane przez postać typową, zróżnicowaną na warianty siedliskowe. W niższych położeniach częstsze są na stokach północnych i pośrednich, przyjmują postać podgórską. Występują w dużych (kilkusethektarowych) kompleksach razem z grądami subkontynentalnymi i żyznymi jedlinami. Również w niewielkich smugach wzdłuż cieków wśród drzewostanów przedplonowych i obszarów nieleśnych. W drzewostanie najczęściej dominują buk lub jodła. Zdarzają się płaty pośrednie do siedliska 9170. Żyzne buczyny w obszarze mają typowy charakter (reprezentatywność - A) i dobry stan zachowania (A). Ich względna powierzchnia jest wprawdzie niewielka w stosunku do krajowych zasobów w regionie kontynentalnym, szacowanych na 140 tys. ha, jednak obszar ma kluczowe znaczenie dla różnorodności biologicznej związanej z buczynami polskich Karpat i ich pogórzy – ocena B.

Siedlisko: 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)

Jest to drugie pod względem rozpowszechnienia, po buczynach, zbiorowisko leśne. Grądy zajmują niższą część pogórza, częstsze są na stokach południowych i pośrednich. Występują w dużych (kilkudziesięciohektarowych) kompleksach razem z buczynami i żyznymi jedlinami. Również w niewielkich smugach wzdłuż cieków wśród drzewostanów przedplonowych i obszarów nieleśnych. W drzewostanie najczęściej dominuje grab lub dąb szypułkowy. Zdarzają się płaty pośrednie do siedliska 9130. Grądy w obszarze są reprezentatywne dla typu, z uwzględnieniem specyfiki regionalnej i podgórskiego ich charakteru (A). Głównie ze względu na niedostateczne zasoby martwego drewna, lokalnie także zniekształcenia (przekształcone drzewostany, apofityzację i neofityzację) zachowane w średnim stanie (B). Ich zasoby są minimalne (C) w porównaniu z zasobami w regionie kontynentalnym w Polsce, szacowanymi na 325 tys. ha, grądy obszaru są jednak ważne dla zachowania pełnego zróżnicowania grądów Polski jako reprezentacja ich formy podgórskiej.

Siedlisko: 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (*Tilio platyphyllis* – *Acerion pseudoplatani*)

W ramach prac nad PZO udało się odnaleźć 3 płaty: dwa płaty jaworzyny jęczynnikowej (Krzczkowa, Kanasin) i 1 płat jaworzyny miesięcznikowej (Krzczkowa). Płaty w obszarze są reprezentatywne dla typu (A) i dość dobrze zachowane (B). Powierzchnia w obszarze (1 ha) jest minimalna (C) w stosunku do zasobów w regionie kontynentalnym w Polsce, szacowanych na 1400 ha, ale występowanie siedliska w obszarze jest ważne dla wyznaczenia i zachowania jego zasięgu geograficznego w regionie kontynentalnym. Ocena ogólna B.

Siedlisko: 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*)

W obszarze siedlisko obejmuje łęgi wierzbowe, lub olszynki olszy szarej – jedno lub drugie zbiorowisko występuje nad większością rzek i potoków, choć niekiedy jako bardzo wąskie pasy. Płaty siedliska występują na terasach zalewanych corocznie i wyższych terasach rzadko zalewanych przy bardzo wysokich stanach wód. Nachylenie terenu zasadniczo nie przekracza 5 stopni, a często są to tereny zupełnie płaskie. Niekiedy w lokalnych, podbagnionych wypłaszczeniach śródstokowych spotykane są zbiorowiska zbliżone do bagiennej olszyny górskiej. W dolinach Sanu i Wiaru potencjalnie największych biotopach łęgowych, większość odpowiednich terenów zajęta jest przez grunty orne i trwałe użytki zielone, a nie przez łęgi. Z tego względu największe zachowane płaty występują w dolinach mniejszych rzek i większych potoków.

Występowanie siedliska jest przeciętne w skali Polski. Siedlisko w obszarze jest reprezentatywne dla typu, jednak nieco zniekształcone (stan zachowania B). Zasoby w obszarze stanowią minimalny ułamek zasobów w regionie kontynentalnym w Polsce.

Siedlisko: 91I0 Ciepłolubne dąbrowy

W Ostoi Przemyskiej znaleziono k. Kalwarii Paclawskiej las dębowy mogący stanowić świetlistą dąbrowę w złym stanie ochrony – ze starym drzewostanem dębowym, podrostem leszczyny, głogów i tarniny, z gatunkami ciepłolubnymi pojawiającymi się w (nielicznych) lukach. W wyniku dalszych poszukiwań, znaleziono 6 płatów tego typu o łącznej powierzchni około 32 ha (okolice wsi Paclaw oraz okolice wsi Kopyśno). Jednak, reprezentatywność tych płatów dla typu siedliska 91I0 musi być oceniona jako nieznacząca.

Gatunki roślin: 1381 Widłoząb zielony *Dicranum viride*

Widłoząb zielony *Dicranum viride* z terenu Ostoi Przemyskiej podawany dotąd na 3 stanowiskach przez Stebla i współautorów (2011). Stwierdzany był głównie w starodrzewach bukowych w tym w rezerwacie Turnica i w lasach gospodarczych w jego pobliżu. W ramach prac nad PZO znaleziono jedno nowe stanowisko w dolinie potoku Pechnów, powiększając w ten sposób liczbę znanych stanowisk w obszarze do 4 co stanowi ok. 6% populacji znanej w Polsce i blisko 25% populacji z regionu kontynentalnego, w którym znane jest aktualnie 19 stanowisk (względna liczebność w regionie kontynentalnym A). Stan zachowania oszacowano jako średni (B), stanowiska nie są izolowane ponieważ gatunek w rozproszeniu występuje w Karpatach, w tym w innych pobliskich obszarach Natura 2000, np. w Górach Słonnych i w Ostoi Czarnorzeckiej.

Gatunki roślin: 1386 Bezlist okrywowy *Buxbaumia viridis*

W ramach prac nad PZO znaleziono 17 stanowisk liczących łącznie 412 sporofitów, lecz jest to z pewnością tylko niewielka część lokalnej populacji. Największe zagęszczenie populacji stwierdzono na obszarze dawnego ośrodka wypoczynkowego URM „Arlamów”. Pojedyncze, wyspowe stanowiska stwierdzono także poza lasami „arłamowskimi”. Duży potencjał siedliskowy na obszarze N2000 daje nadzieję na odnalezienie znacznej ilości kolejnych lokalizacji gatunku. Najczęstsze siedliska gatunku w obszarze to kłody rozkładającego się drewna w porośniętych starym drzewostanem dolinach potoków, szczególnie na północnych i zachodnich stokach masywów górskich. Wyniki prowadzonych w 2012 i 2013 roku obserwacji pokazują, że obszar Natura 2000 Ostoja Przemyska PLH180012 jest jedną z najważniejszych w Polsce ostoi dla bezlistu okrywowego *Buxbaumia viridis*. Stwierdzone 412 sporofity stanowią ok. 10% krajowej populacji i ok 60% populacji w polskiej części regionu kontynentalnego, szacowanej – jeszcze bez uwzględnienia odkryć w rozważanym obszarze – na 153 sporofity. Stan siedlisk gatunku jest dość dobry (B). Stanowiska gatunku nie są izolowane (C).

Gatunki zwierząt: 1337 Bóbr europejski *Castor fiber*

W obszarze podawany z wielu lokalizacji, m.in. z rzeki Wiar. Licznie raportowane są „szkody od bobrów”. Nie prowadzono wprawdzie specjalnej jego inwentaryzacji, ale przy okazji innych prac rejestrowano zgryzy bobrowe i tamy bobrowe oraz powstające w wyniku zatamowań rozlewiska na niektórych potokach, a także bezpośrednie obserwacje bobrów. Jest ‘gatunkiem zwornikowym’ – powstające w wyniku jego działalności rozlewiska są istotnymi biotopami płazów, mogą być w szczególności ważne dla traszek – grzebieniastej i karpackiej, są to bowiem jedyne naturalne trwalsze zbiorniki wody w krajobrazie górskim. Nie jest znana dokładna liczebność populacji w obszarze, nie można więc jej odnieść do populacji regionu kontynentalnego w Polsce, z pewnością jednak stanowi <2% tej populacji. Gatunek znajduje jednak w obszarze dogodne siedliska i jest stale, pospolicie obecny, względna liczebność musi więc być oceniona jako C. Siedliska gatunku są zachowane w dość dobrym stanie, choć są suboptymalne (B). Populacja nie jest izolowana (C).

Gatunki zwierząt: 1352 Wilk *Canis lupus*

Obszar Ostoi Przemyskiej obejmuje najistotniejsze siedliska wilków w najdalej na północ wysuniętej części pogórza. Kompleksy leśne położone na zachód od linii Sanu charakteryzują się małą powierzchnią i wysokim stopniem fragmentacji. Podobnie tereny na północ od Bukowego Garbu (najdalej na północ wysunięte pasmo pogórza w obrębie badanego obszaru Natura 2000) wykazują znacznie mniejszą lesistość (32%) i większą fragmentację niż obszar Ostoi (lesistość 64,2%). Badania terenowe na tym obszarze pozwoliły na wyróżnienie 3 sąsiadujących ze sobą watah wilczych o łącznej liczebności około 14 osobników. Terytorium czwartej watahy jest wspólne dla obu sąsiadujących obszarów Natura 2000 i w odniesieniu do ogólnej liczby osobników zostało wliczone do Gór Słonnych. Wykorzystująca obszar populacja to ok. 1,5-2% populacji krajowej (szacowanej na 676-950 osobników) i 2-3% populacji kontynentalnego regionu biogeograficznego (szacowanej na 476-650 osobników (ocena C)). Wilki w południowej części obszaru to skrajny północny element ciągłej populacji karpackiej; populacja w obszarze nie jest więc izolowana (C). Siedliska gatunku w obszarze są dość dobrze zachowane (B). Dotychczasowe badania genetyczne wykazywały, że populacja wilków z nizinnej części woj. podkarpackiego stanowi część subpopulacji zasiedlającej kompleksy leśne Kotliny Sandomierskiej i Rostocza (Pilot i in., 2006; Jędrzejewski i in., 2008b), obszar leży na styku tych subpopulacji.

Gatunki zwierząt: 1354 Niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*

W trakcie prac terenowych na Pogórzu czterokrotnie odnotowano ślady bytowania niedźwiedzi.

Najwcześniejszy zaobserwowany trop pochodzi z sierpnia 2012 roku. Było to przejście młodego niedźwiedzia zanotowane przez żołnierza Straży Granicznej na Karcie Tropień/Obserwacji. Trop zanotowany był pomiędzy miejscowościami Leszczyny i Sopotnik, a prowadził w stronę granicy państwa z Ukrainą. W listopadzie

odnotowano trop niedźwiedzia w rezerwacie Reberce. Był to również osobnik młody. Dwa pozostałe stwierdzenia pochodzą z marca i kwietnia, a więc z okresu, kiedy niedźwiedzie przebywają ciągle w pobliżu gawr. W marcu trop niedźwiedzia został zanotowany koło Leszczawy Dolnej (zgodnie z wywiadem przeprowadzonym z 3 mieszkańcami niedźwiedzie są tam często obserwowane), a w kwietniu między Posadą Rybotycką a Rybotyczami. Zebrane dane wskazują, że należy uznać obecność niedźwiedzia w obszarze (w części graniczącej z Górami Słonnymi) za nieprzypadkową i powtarzającą się, a obszar Ostoi Przemyskiej, stanowiąc część arealu osobniczego, jest istotny dla gatunku. W przypadku niedźwiedzia, wykorzystywanie obszaru nawet przez pojedynczego osobnika jest znaczące, ponieważ cała krajowa populacja szacowana jest na 60-95 niedźwiedzi. Obszar jest miejscem, gdzie gatunek wkracza w kontynentalny region biogeograficzny – dotychczas nie był w tym regionie podawany, więc występowanie w obszarze jest równoważne z występowaniem w regionie kontynentalnym (A). Populacja nie jest izolowana ale występującą na peryferiach zasięgu gatunku (B), siedliska gatunku są dość dobre lecz nie optymalne (C).

Gatunki zwierząt: 1355 Wydra *Lutra lutra*

Do oceny stanu populacji wydry na obszarze N2000 Ostoja Przemyska zastosowano metodę OVC (one-visit census) - jednorazowa kontrola. Jest ona uznana i zalecana do oceny stanu populacji wydry (Romanowski J., Orłowska L., Zajac T 2011). Metoda ta nie dostarcza szczegółowych informacji o wielkości populacji wydr na badanym terenie, stosowana jednak długoterminowo w sposób powtarzalny obrazuje trendy liczebności i rozmieszczenia populacji, a więc parametry najistotniejsze z punktu widzenia stanu zachowania gatunku. Zastosowanie tej metody w obszarze przyniosło potwierdzenie obecności wydry w 32 z 44 punktów (73% „wysycenia” potencjalnych siedlisk), co znaczy, że gatunek jest pospolity w obszarze. Rzeczywisty procent nasycenia potencjalnych biotopów jest zapewne jeszcze większy (metoda nie zawsze wykrywa obecność wydry, dodatkowo badania przeprowadzono w niesprzyjających warunkach atmosferycznych). Oznacza to, że gatunek występuje w obszarze pospolicie. Zastosowana metoda nie daje bezwzględnej oceny liczebności wydry w obszarze, nie można więc porównać jej z populacją w kraju ani w regionie biogeograficznym, lecz biorąc pod uwagę rozmieszczenie gatunku, w obszarze znajduje się na pewno <2% tej populacji (C).

Siedliska są w dość dobrym stanie (B), a populacja nie jest izolowana (C).

Gatunki zwierząt: 1361 Ryś euroazjatycki *Lynx lynx*

W trakcie tropień jednoczesnych zostały zanotowane tropy rysi, które dzięki analizie przestrzennej zostały zidentyfikowane, jako ślady 4 różnych osobników. Tropy zanotowane w rejonie Dubiecka należały do samicy z 2 młodymi. Rysica poruszała się wzdłuż drogi utwardzonej Iskań - Wybrzeże, co pozwoliło na podążanie za śladem na odcinku ponad 500 metrów. Wydaje się, że osobniki te patrolowały równię zalewową Sanu z wysokości skarpy, na której położona jest droga gminna. Jak wynika z wywiadu z jednym z mieszkańców, rysie są tam widywane często, również z młodymi. Populacja wykorzystująca obszar to ok. 2% populacji krajowej (szacowanej na 190-200 osobników) i ok. 4% populacji kontynentalnego regionu biogeograficznego w Polsce (szacowanej na 90-100 osobników). Siedliska gatunku są dość dobre i dobrze zachowane (B), populacja nie jest izolowana (C). ocena ogólna B.

Gatunki zwierząt: 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

W ramach prac terenowych prowadzonych na potrzeby opracowania dokumentacji Planu zadań Ochronnych nie stwierdzono traszki grzebieniastej w żadnym z badanych kwadratów próbnym, wykryto natomiast larwy tego gatunku podczas kontroli uzupełniających w stawach zlokalizowanych w zachodniej części zbiornika, w pobliżu miejscowości Łomna. Należy jednak podkreślić, że stosowana metodyka jest optymalna w przypadku monitoringu gatunków typowo górskich, np. traszki karpackiej i kumaka górskiego, natomiast znacznie gorzej sprawdza się w przypadku traszki grzebieniastej. Można tym samym przyjąć, że traszka grzebieniasta występuje na obszarze Ostoi Przemyskiej, jednak jej rozmieszczenie jest nierównomierne, a określenie dokładnego jej zasięgu wymagałoby przeprowadzenia dodatkowych badań skupionych głównie na większych, trwałych zbiornikach. Populacja nie jest możliwa do oceny, jednak z pewnością stanowi <2% populacji regionu kontynentalnego w Polsce (C). Siedliska gatunku nie są optymalne, ale te które są, zachowały się w dobrym stanie (B). Populacja nie jest izolowana (C). Obszar jest ważny dla zachowania granicy zasięgu występowania gatunku w regionie kontynentalnym, dlatego mimo niewielkiej liczebności słusznie traszka jest przedmiotem ochrony w obszarze.

Gatunki zwierząt: 1193 Kumak górski *Bombina variegata*

Kumak górski jest najczęściej stwierdzanym gatunkiem płaza w obszarze. Obecność dorosłych osobników zanotowano w 88% wykrytych zbiorników, a rozród (obecność skrzeku lub larw) w 73% spośród nich (61% ogólnej liczby zbiorników). Rozród kumaków stwierdzano w każdym kwadracie w którym wykryto obecność odpowiednich zbiorników. Obecność i rozród kumaka górskiego stwierdzono też w większości spośród zbiorników skontrolowanych poza powierzchniami badawczymi. Jednocześnie informacje ustne uzyskane od

innych osób prowadzących w tym terenie badania przyrodnicze wskazują, że gatunek ten jest na całym jego obszarze powszechny i regularnie stwierdzany. Spośród badanych zbiorników kumaki górskie najczęściej zasiedlały wypełnione wodą koleiny na nieutwardzonych drogach, najczęściej powstałe w wyniku prac ciężkiego sprzętu leśnego. Zazwyczaj koleiny te powstały jeszcze przed okresem lęgów, jednak stwierdzono również powstawanie nowych kolein pomiędzy kontrolami, w szczególności na użytkowanych drogach i placach manewrowych. Niemożliwe jest określenie nawet przybliżonej liczebności gatunku w obszarze, gdyż poza bardzo nielicznymi występującymi stałymi zbiornikami, kumak przystępuje do rozrodu w praktycznie każdym, nawet najmniejszym zbiorniku stojącej wody. Ponadto poszczególne osobniki przystępują do rozrodu kilkakrotnie, często w różnych zbiornikach, co dodatkowo utrudnia szacunki. Populacja nie jest możliwa do oceny, jednak najprawdopodobniej stanowi <2% populacji regionu kontynentalnego w Polsce (C). Siedliska gatunku zachowały się w dobrym stanie (B). Populacja nie jest izolowana (C).

Gatunki zwierząt: 2001 Traszka karpacka *Triturus montandoni*

Traszka karpacka jest subendemitem karpackim, którego zasięg ogranicza się prawie wyłącznie do zachodnich i wschodnich Karpat. Występuje od wysokości 200-300 aż do wysokości 1500-1600 m n.p.m. W Polsce występuje na obszarze Karpat i jest gatunkiem stosunkowo liczny, szczególnie we wschodniej ich części, jednak w odróżnieniu od kumaka górskiego rzadko występującym masowo. Na południe od badanego obszaru, tj. w Górach Słonnych i Bieszczadach jest znana z wielu stanowisk i w całym regionie jest płazem pospolitym. Północna granica zasięgu przebiega, podobnie jak u kumaka górskiego, w pobliżu linii Sanu pod Przemyślem. Z tego względu obszar Pogórza Przemyskiego jest prawdopodobnie w dużej części suboptymalnym siedliskiem dla tego gatunku. Obecność lub rozród traszki karpackiej stwierdzono jedynie w 17% skontrolowanych zbiorników, co jest wskaźnikiem ponad dwukrotnie niższym niż średni udział zbiorników w których stwierdzono traszki wśród obiektów badanych w trakcie monitoringu gatunku w ramach Państwowego Monitoringu Przyrody, jak również wielokrotnie niższym niż wyniki dla Ostoi Gorczańskiej (89%) czy Bieszczadów (75%), natomiast zbliżony dla wyników z Ostoi Magurskiej (14%). Takie wyniki mogą również wynikać z faktu, że traszki karpackie wybierają jako miejsca lęgowe zbiorniki nieco głębsze i większe niż kumaki, w tym zbiorniki trwałe. Tymczasem ten typ zbiorników był niewystarczająco reprezentowany w badaniach terenowych na obszarze Pogórza Przemyskiego, stanowiąc mniej niż 10% skontrolowanych zbiorników, podczas gdy w ogólnopolskich badaniach monitoringowych gatunku jako trwałe oznaczono 123 na 309 skontrolowanych zbiorników, czyli ponad 1/3. Populacja nie jest możliwa do oceny, jednak najprawdopodobniej stanowi <2% populacji regionu kontynentalnego w Polsce (C). Siedliska gatunku nie są optymalne, ale te które są, zachowały się w dobrym stanie (B). Populacja nie jest izolowana (C). Ze względu na deficyt trwałych zbiorników wodnych obszar jest dla tego gatunku tylko suboptymalny, mimo to występowanie gatunku ma charakter stały i nieprzypadkowy.

Gatunki zwierząt: 1096 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri*

W Polsce minóg strumieniowy jest jeszcze względnie często spotykany. W dorzeczu Wisły mało liczny. W karpackich dopływach spotykany jest sporadycznie. W dorzeczu Sanu występuje m.in. w potokach: Stupnica oraz w Wiarze. W obszarze nie było wcześniejszych danych o konkretnych stanowiskach gatunku, a tylko ogólna informacja o jego występowaniu w ciekach. Również od użytkownika rybackiego – PZW – nie uzyskano informacji o stanowiskach gatunku. Dla rozeznania występowania w ramach prac nad dokumentacją Planu Zadań Ochronnych, wykonano w obszarze 7 prób polegających na elektropołowach na wybranych odcinkach cieków, a także 1 połów w Wiarze poza obecnymi granicami obszaru. Tą metodą udokumentowano występowanie gatunku w Wiarze (na 1 z 8 zbadanych stanowisk), choć może występować także w innych potokach. Zastosowana metoda nie dostarcza danych o liczebności w obszarze, nie ma więc możliwości porównania jej z populacją krajową, ani w regionie biogeograficznym. Biorąc jednak pod uwagę rozmieszczenie gatunku w Polsce, populacja w obszarze to na pewno <2% populacji krajowej i bioregionalnej (C). Siedliska gatunku są zachowane w przeciętnym stanie (B). Populacja nie jest izolowana (C).

Gatunki zwierząt: 1130 Boleń *Aspius aspius*

W obszarze prawdopodobnie bywał dawniej obserwowany w rzece Wiar, lecz nie wiadomo, czy z granic obszaru. Nie było wcześniejszych danych o konkretnych stanowiskach gatunku, a tylko ogólna informacja o jego występowaniu w ciekach. Kukuła (inf. npbl. z 2014 r. wątpi w występowanie gatunku w obszarze, uważając że informacja o nim jest pomyłką polegającą na uwzględnieniu występowania w Sanie, w rzeczywistości wydzielonym z obszaru. Również od użytkownika rybackiego – PZW – nie uzyskano informacji o stanowiskach gatunku. Dla rozeznania występowania w ramach prac nad dokumentacją Planu Zadań Ochronnych, wykonano w obszarze 7 prób polegających na elektropołowach na wybranych odcinkach cieków, a także 1 połów w Wiarze poza obecnymi granicami obszaru. Tą metodą nie udało się odłowić gatunku, co nie wyklucza występowania, świadczy jednak, że jeśli jest obecny, to nielicznie. W Ostoi

Przemyskiej nie ma jednak dla niego dogodnych siedlisk; dobrym siedliskiem jest San, który jednak jest wydzielony w odrębną ostoję. Dlatego nie ma podstaw, by występowanie w obszarze – nawet jeśli w ogóle ma miejsce - uznać za znaczące.

Gatunki zwierząt: 5339 Różanka *Rhodeus amarus*

W obszarze nie było wcześniejszych danych o konkretnych stanowiskach gatunku, a tylko ogólna informacja o jego występowaniu w ciekach. Kukula (2008) w ocenie reprezentatywności ujęcia ryb w sieci Natura 2000 w woj. podkarpackim wskazał stanowisko różanki w Wiarze, wypadające poniżej obszaru. Również od użytkownika rybackiego – PZW – nie uzyskano informacji o stanowiskach gatunku. Dla rozeznania występowania w ramach prac nad dokumentacją Planu Zadań Ochronnych, wykonano w obszarze 7 prób polegających na elektropołowach na wybranych odcinkach cieków, a także 1 połów w Wiarze poza obecnymi granicami obszaru. Tą metodą nie udało się odłowić różanki w obszarze, choć stwierdzono ją na zbadanym dodatkowo w Wiarze poniżej obszaru. Nie ma jednak aktualnie podstaw, by występowanie w obszarze uznać za znaczące

Gatunki zwierząt: 1146 Koza złotawa *Sabanejewia aurata*

W obszarze nie było wcześniejszych danych o konkretnych stanowiskach gatunku, a tylko ogólna informacja o jego występowaniu w ciekach. Również od użytkownika rybackiego – PZW – nie uzyskano informacji o stanowiskach gatunku. Dla rozeznania występowania w ramach prac nad dokumentacją Planu Zadań Ochronnych, wykonano w obszarze 7 prób polegających na elektropołowach na wybranych odcinkach cieków, a także 1 połów w Wiarze poza obecnymi granicami obszaru. Tą metodą nie udało się odłowić kozy złotawej w obszarze choć stwierdzono ją w Wiarze poniżej obszaru. Nie ma jednak aktualnie podstaw, by występowanie w obszarze uznać za znaczące.

Gatunki zwierząt: 1163 Głowacz białopłetwy *Cottus gobio*

W obszarze nie było wcześniejszych bliższych danych o konkretnych stanowiskach gatunku, a tylko ogólna informacja o jego występowaniu w ciekach. Kukula (2008) w analizie reprezentatywności ujęcia gatunków ryb w sieci Natura 2000 w woj. podkarpackim zaznaczył stanowisko gatunku w Wiarze w granicach obszaru, mimo że obecnie (Kukula 2014 npbl.) twierdzi, że gatunek nie był z Wiaru w granicach obszaru podawany. Również od użytkownika rybackiego – PZW – nie uzyskano informacji o stanowiskach gatunku. Dla rozeznania występowania w ramach prac nad dokumentacją Planu Zadań Ochronnych, wykonano w obszarze 7 prób polegających na elektropołowach na wybranych odcinkach cieków, a także 1 połów w Wiarze poza obecnymi granicami obszaru. Tą metodą stwierdzono go w 1 z 7 prób – w Turnicy, gdzie występował wspólnie ze znacznie liczniejszym głowaczem przegopłetwym *Cottus poecilopus*; prawdopodobnie występuje też w innych potokach. Zastosowana metoda nie dostarcza danych o liczebności w obszarze, nie ma więc możliwości porównania jej z populacją krajową, ani w regionie biogeograficznym. Biorąc jednak pod uwagę rozmieszczenie gatunku w Polsce, populacja w obszarze to na pewno <2% populacji krajowej i bioregionalnej (C). Siedliska gatunku są zachowane w przeciętnym stanie (B). Populacja nie jest izolowana (C).

Gatunki zwierząt: 5264 Brzanka *Barbus carpathicus*

W obszarze nie było wcześniejszych danych o konkretnych stanowiskach gatunku, a tylko ogólna informacja o jego występowaniu w ciekach. Również od użytkownika rybackiego – PZW – nie uzyskano informacji o stanowiskach gatunku. Dla rozeznania występowania w ramach prac nad dokumentacją Planu Zadań Ochronnych, wykonano w obszarze 7 prób polegających na elektropołowach na wybranych odcinkach cieków, a także 1 połów w Wiarze poza obecnymi granicami obszaru. Tą metodą stwierdzono ją w 2 z 7 prób: w Wiarze i w przyujściowym odcinku Olszanki. Zastosowana metoda nie dostarcza danych o liczebności w obszarze, nie ma więc możliwości porównania jej z populacją krajową, ani w regionie biogeograficznym. Biorąc jednak pod uwagę rozmieszczenie gatunku w Polsce, populacja w obszarze to na pewno <2% populacji krajowej i bioregionalnej (C). Siedliska gatunku są zachowane w przeciętnym stanie (B). Populacja nie jest izolowana, ale występująca na peryferiach zasięgu gatunku (B).

Gatunki zwierząt: 6143 Kiełb Kesslera *Romanogobio kessleri*

W obszarze nie było wcześniejszych danych o konkretnych stanowiskach gatunku, a tylko ogólna informacja o jego występowaniu w ciekach. Również od użytkownika rybackiego – PZW – nie uzyskano informacji o stanowiskach gatunku. Dla rozeznania występowania w ramach prac nad dokumentacją Planu Zadań Ochronnych, wykonano w obszarze 7 prób polegających na elektropołowach na wybranych odcinkach cieków, a także 1 połów w Wiarze poza obecnymi granicami obszaru. Kiełb nie odłowił się w żadnej z 7 prób, co jednak nie oznacza, że nie występuje. Występowanie stwierdzono w Wiarze poniżej obszaru, na odcinku postulowanym do przyłączenia do obszaru. Zastosowana metoda nie dostarcza danych o liczebności w obszarze, nie ma więc możliwości porównania jej z populacją krajową, ani w regionie biogeograficznym. Biorąc jednak pod uwagę rozmieszczenie gatunku w Polsce i fakt, że jego główna populacja znajduje się w

Sanie, populacja w obszarze to na pewno <2% populacji krajowej i bioregionalnej (C). Siedliska gatunku są zachowane w przeciętnym stanie (B). Populacja nie jest izolowana (C).

Gatunki zwierząt: 1032 Skójka gruboskorupowa *Unio crassus*

Gatunek podawany z obszaru ale nie będący przedmiotem ochrony. W toku prac nad dokumentacją Planu Zadań Ochronnych znaleziono puste, kilkuletnie skorupy w rzece Wiar na odcinku Rybotycze – Posada Rybotycka, co wskazuje na możliwość występowania gatunku. Następnie znaleziono też 1 żywego małża. Nie ma jednak na razie podstaw, by występowanie w obszarze uznać za znaczące.

Gatunki zwierząt: 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*

Gatunek był stwierdzony w 2008 r. na 3 stanowiskach, stwierdzonych tylko przy okazji badań innych gatunków – modraszków (dane WZS). W bazie INVENT podawano 4 inne stanowiska, z których jednak 3 lokalizują się w miejscach niezgodnych ani z ich opisem, ani z biologią gatunku. W opinii entomologów, gatunek w obszarze jest pospolity i występuje z 80-90% prawdopodobieństwem na wszystkich łąkach ze szczawiem. Wyselekcjonowano z dostępnych zdjęć fitosocjologicznych z łąk w obszarze (P. Wolański mat. npbl.) 101 punktów występowania szczawiołów, rozproszonych w całej ostoi (co stanowi tylko niewielką próbkę stanowisk szczawiu). Nie ma możliwości oszacowania liczebności w obszarze, nie ma więc możliwości porównania jej z populacją krajową, ani w regionie biogeograficznym. Biorąc jednak pod uwagę rozmieszczenie gatunku w Polsce, populacja w obszarze to na pewno <2% populacji krajowej i bioregionalnej (C). Siedliska gatunku są zachowane w przeciętnym stanie (B). Populacja nie jest izolowana (C).

Gatunki zwierząt: 6179 Modraszek nausitous *Phengaris nausithous*

Informacje o występowaniu modraszka *nausitous* w obszarze znalazły się już w wynikach prac WZS w 2008 r. W wyniku badań przeprowadzonych w 2013 r. na rzecz PZO, polegających na wyszukiwaniu gatunku w miejscach występowania krwiściagu, do 3 znanych wcześniej, i ocenianych „znakomicie” stanowisk doszło 17 nowych. Populacja w obszarze jest na pewno liczna i znacząca. Nie ma możliwości oszacowania liczebności w obszarze, nie ma więc możliwości porównania jej z populacją krajową, ani w regionie biogeograficznym. Biorąc jednak pod uwagę rozmieszczenie gatunku w Polsce, populacja w obszarze to raczej <2% populacji krajowej i bioregionalnej (C). Siedliska gatunku są zachowane w przeciętnym stanie (B). Populacja nie jest izolowana (C).

Gatunki zwierząt: 6177 Modraszek telejus *Phengaris teleius*

W obszarze informacje o występowaniu modraszka *teleiusa* znalazły się w wynikach prac WZS w 2008 r. W wyniku badań przeprowadzonych w 2013 r. na rzecz PZO, polegających na wyszukiwaniu gatunku w miejscach występowania krwiściagu, do 2 znanych wcześniej, i ocenianych „znakomicie” stanowisk doszło 12 nowych. Populacja w obszarze jest na pewno liczna i znacząca. Nie ma możliwości oszacowania liczebności w obszarze, nie ma więc możliwości porównania jej z populacją krajową, ani w regionie biogeograficznym. Biorąc jednak pod uwagę rozmieszczenie gatunku w Polsce, populacja w obszarze to raczej <2% populacji krajowej i bioregionalnej (C). Siedliska gatunku są zachowane w przeciętnym stanie (B). Populacja nie jest izolowana (C). Ocena ogólna C.

Gatunki zwierząt: 1074 Barczatka kataks *Eriogaster catax*

Oprócz ogólnego wpisu w SDF na temat występowania gatunku w Ostoi nie było źródeł pisanych. Jednak, od lokalnych ekspertów lepidopterologów - Adam Górnicki, Tomasz Olbrycht – uzyskano informacje ustne o występowaniu barczatki w rejonie doliny Wiaru (Posada Rybotycka, Rybotycze, Makowa, Kalwaria Paławska). Informacje te potwierdzono, znajdując wiosną 2013 r. stanowiska gatunku (oprędy na tarninie) w kilkunastu punktach w tym rejonie. W obszarze: udało się znaleźć oprędy barczatki na krzewach tarniny w 12 miejscach w rejonie doliny Wiaru: Kalwaria Paławska – Rybotycze – Posada Rybotycka. Gatunek może występować także w innych częściach obszaru (tarnina jest w całym obszarze pospolita na zarastających łąkach). Nie ma możliwości oszacowania liczebności w obszarze, nie ma więc możliwości porównania jej z populacją krajową, ani w regionie biogeograficznym. Biorąc jednak pod uwagę rozmieszczenie gatunku w Polsce, populacja w obszarze to na pewno <2% populacji krajowej i bioregionalnej (C). Siedliska gatunku są zachowane w przeciętnym stanie (B). Populacja nie jest izolowana (C).

Gatunki zwierząt: 6199 Krasopani hera *Euplagia quadripunctaria*

Oprócz ogólnego wpisu w SDF na temat występowania gatunku w Ostoi nie było wcześniej źródeł pisanych. Jednak, wśród lokalnych entomologów, gatunek miał opinię dość często obserwowanego w obszarze. W obszarze próbowano znaleźć gatunek na poboczach 10 odcinków dróg, stanowiących typowy w obszarze biotop rośliny żywicielskiej – sadźca konopiastego. Poszukiwania zakończyły się powodzeniem w 6 przypadkach. Skupienia sadźca są wykorzystywane przez gatunek głównie wtedy, gdy są w sąsiedztwie lasów liściastych, a nie sztucznych drzewostanów sosnowych. Wydaje się, że lepiej zasiedlone są „stare”

skupienia sadźca, istniejące od lat w tym samym miejscu. Nie ma możliwości jednak oszacowania liczebności w obszarze, nie ma więc także możliwości porównania jej z populacją krajową, ani w regionie biogeograficznym. Biorąc jednak pod uwagę liczne ostatnio odkrywane stanowiska na Pogórzu Karpackim, mało wiarygodne jest, by – mimo dość licznego występowania w Ostoi Przemyskiej – skupiało się tu >15% populacji regionu kontynentalnego. Siedliska gatunku są zachowane w przeciętnym stanie (C). Populacja nie jest izolowana, ale występującą na peryferiach zasięgu gatunku (B).

Gatunki zwierząt: 1084 Pachnica dębowa *Osmoderma eremita*

Istniejące dane dotyczące obecności gatunku na terenie Ostoi Przemyskiej pochodzą sprzed 1939 roku, z opracowań Tadeusza Trelli i mają charakter ogólnikowego stwierdzenia „Okolice Przemyśla”. Od tego czasu występowanie pachnicy nie było potwierdzane. Również poszukiwania w 2012 r., nakierowane m. in. na ten gatunek, nie doprowadziły do odnalezienia stanowisk. W sierpniu 2012 zostały wprowadzić odkryte ciepłolubne dąbrowy, w okolicach wsi Paclaw oraz Kopyšno, które mogłyby być potencjalnie dogodnym siedliskiem gatunku. Jednak, mimo poszukiwań, także w tym biotopie nie udało się go odnaleźć. Gatunku szukano też, bez rezultatu, w alei wierzb k. Rybotycz. Mimo to, prawdopodobieństwo jego występowania na terenie Ostoi Przemyskiej nie jest zerowe. Występują odpowiednie siedliska gatunku, choć możliwe że obszar ten znajduje się na skraju zasięgu gatunku na terenie Polski.

Gatunki zwierząt: 1086 Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*

W obszarze historyczne informacje dotyczące obecności gatunku pochodziły sprzed II wojny światowej: „okolice Przemyśla”: Brylińce, Turnica (Trella 1923); Turnica (Trella 1938); „las bryliniecki” (Trella 1939). Potem, aż do 2010 r., nie było nowych informacji o gatunku, choć np. w 2007 r. we wnioskach do planu urządzenia lasu nadleśnictwa Bircza postulowano (Klub Przyrodników) rozpoznanie zagadnienia jego ew. występowania w ramach prac nad Programem Ochrony Przyrody, co nie zostało jednak uwzględnione. W latach 2010 – 2012 na terenie obszaru przeprowadzono (Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze) zakrojone na szeroką skalę poszukiwania tegoż gatunku. Stwierdzono kilkaset miejsc jego występowania. Szczegółowe informacje przytaczają Buchholz i inni (2013). W roku 2011 prowadzone były badania w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska – stanowisko monitoringowe „Lasy Turnickie”. Wyniki badań prowadzonych w ramach prac nad dokumentacją Planu Zadań Ochronnych potwierdziły powszechne występowanie gatunku w lasach obszaru – co czyni ten obszar jedną z najważniejszych ostoi gatunku w Polsce. Zastosowana metoda nie daje podstaw do szacowania bezwzględnej liczebności gatunku, nie można jej więc porównać z liczebnością w kraju lub regionie biogeograficznym (również zresztą nieznaną i niemożliwą do poznania). Jednak, liczba stanowisk stwierdzonych w obszarze przewyższa liczbę stanowisk, jaka wcześniej była znana w całej Polsce, co jest przesłanką do oceny względnej liczebności na A. Siedliska zachowane dość dobrze, choć nie idealnie (B). Populacja nie jest izolowana (C) – znajduje przedłużenie w Górach Słonnych, choć generalnie występowanie gatunku w Karpatach i na ich pogórzu ma charakter wyspowy i pofragmentowany. Ocena ogólna A.

Gatunki zwierząt: 1920 Ponurek Schneidera *Boros schneideri*

Ponurek Schneidera z tego obszaru był podawany sprzed 1939 roku. Współcześnie potwierdzony badaniami entomologicznymi w sezonie 2011 i 2012, choć generalnie bardzo rzadki (znane 3 stanowiska).

Odnajdywany w starodrzewach Puszczy Karpackiej lub w drzewostanach przylegających, niekiedy zaskakująco także w porolnych drzewostanach sosnowych lub modrzewiowych. Najczęściej pod korą zwykle na zamierających, zwykle stojących jodłach, w początkowym stadium rozkładu. Zastosowana metoda nie daje podstaw do szacowania bezwzględnej liczebności gatunku, nie można jej więc porównać z liczebnością w kraju lub regionie biogeograficznym, również zresztą nieznaną i niemożliwą do poznania). Jednak, liczba stanowisk stwierdzonych w obszarze to >2% liczby stanowisk w całej Polsce, co jest przesłanką do oceny względnej liczebności na B. Siedliska zachowane dość dobrze, choć nie idealnie (B). Populacja jest częściowo izolowana (B) – znajduje przedłużenie w Górach Słonnych, ale generalnie występowanie gatunku w Karpatach i na ich pogórzu ma charakter wyspowy i pofragmentowany.

Gatunki zwierząt: 4026 Zagłębek bruzdkowany *Rhysodes sulcatus*

Z obszaru podawany przed II wojną światową: Okolice Przemyśla: Brylińce, Cisowa, Kopyšno, Turnica (Trella 1926, 1938) „las turnicki” (Trella 1939). W latach 2010 – 2012 na terenie Ostoi Przemyskiej przeprowadzono zakrojone na szeroką skalę poszukiwania tegoż gatunku, stwierdzając kilka miejsc jego występowania. W ramach prac nad PZO podjęto dalsze wyszukiwanie metodą przepatrywania rozkładających się kłód i wypatrywania gatunku, znajdując dalszych kilkadziesiąt stanowisk. Poszukiwania do celów PZO podjęto w sposób systematyczny w całym obszarze. Zgodnie z metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie danych o obserwacjach gatunku wyznaczono 32 obszarowe stanowiska monitoringowe, pokrywające wszystkie znane stanowiska gatunku w obszarze. Zastosowana

metoda nie daje podstaw do szacowania bezwzględnej liczebności gatunku, nie można jej więc porównać z liczebnością w kraju lub regionie biogeograficznym (również zresztą nieznaną i niemożliwą do poznania). Jednak, liczba stanowisk stwierdzonych w obszarze przewyższa liczbę stanowisk, jaka wcześniej była znana w całej Polsce, co jest przesłanką do oceny względnej liczebności na A. Siedliska zachowane dość dobrze, choć nie idealnie (B). Populacja nie jest izolowana (C) – znajduje przedłużenie w Górach Słonnych, choć generalnie występowanie gatunku w Karpatach i na ich pogórzu ma charakter wyspowy i pofragmentowany. Gatunki zwierząt: 4014 Biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*

W obszarze stwierdzany wielokrotnie. Z okolic Przemyśla po raz pierwszy wykazany przez Trelę (1926), który nie podał jednak dokładnej lokalizacji stanowiska ani liczby osobników. W 2009 r. 7 osobników zaobserwowano nad brzegiem potoku w Woli Węgierskiej (północno-zachodni kraniec obszaru „Ostoja Przemyska”) (Kalinka 2010). W latach 2011-2012 gatunek (16 osobników) odkryty został na 16 nowych stanowiskach zlokalizowanych na terenie „Ostoi Przemyskiej” i „Gór Słonnych” oraz w ich najbliższym sąsiedztwie (Buchholz i in. 2013). W ramach prac nad planem zadań ochronnych próbkowano obecność biegaczy za pomocą serii żywołownych pułapek w 4 miejscach – potwierdzając gatunek w 3 z nich, co znaczy, że nad potokami obszaru jest pospolity i dość powszechny. Liczebność populacji ani w obszarze, ani w kontynentalnym regionie biogeograficznym nie jest znana i nie może być porównana, jednak dane o rozmieszczeniu sugerują, że w Ostoii Przemyskiej może znajdować się > 15% populacji regionu kontynentalnego i między 2% a 15% populacji krajowej – jeśli za miarę liczebności populacji przyjąć liczbę znanych stanowisk. Siedliska w obszarze są dość dobrze zachowane, choć nie zawsze optymalne (B). Populacja nie jest izolowana (C).

Gatunki zwierząt: 4015 Biegacz Zawadzkiego *Carabus zawadzki*

Biegacz Zawadzkiego w obszarze znajdowany był prawdopodobnie przed 1939 rokiem. Obserwowany został w 2009 roku w Woli Węgierskiej (Kalinka 2010). 6 osobników zaobserwowanych zostało w lesie oraz nad brzegiem potoku płynącego na jego skraju. Kolejne stanowisko znaleziono w 2011 roku na terenie leśnictwa „Turnica” (Buchholz i in. 2013). W ramach prac nad PZO w 2013 r. znaleziono drugie stanowisko w innej części Niemieckiej Doliny, gdzie biegacz Zawadzkiego dwukrotnie łapał się w pułapki żywołowne zastawione na biegacza urozmaiconego. Jego liczebność jest jednak o dwa rzędy niższa, niż biegacza urozmaiconego. Liczebność populacji ani w obszarze, ani w kontynentalnym regionie biogeograficznym nie jest znana i nie może być porównana, jednak dane o rozmieszczeniu sugerują, że w Ostoii Przemyskiej może znajdować się >15% populacji regionu kontynentalnego i między 2 a 15% populacji krajowej – jeśli za miarę liczebności populacji przyjąć liczbę znanych stanowisk. Siedliska w obszarze są dość dobrze zachowane, choć nie zawsze optymalne (B). Populacja nie jest izolowana, znajduje przedłużenie w Górach Słonnych i Bieszczadach (C). Ocena ogólna C.

Gatunki zwierząt: 1308 Mopek Barbastella *barbastellus*

Znany z obszaru jest fakt zimowania w fortach Twierdzy Przemyśl, schronach Linii Mołotowa i w piwnicach. W Forcie VII Prałkowce stwierdzenie hibernujących nietoperzy pochodzi z sezonu 2001/2002. W sezonie 2001/2002 obserwował tu w grudniu 40 zimujących mopków, a w lutym – 10; w sezonie 2002/2003 – w lutym 47 mopków, w sezonie 2003/2004 – w grudniu 25 i w lutym 81 mopków. W kolejnych latach prowadzone były nieregularne zimowe liczenia. Wyraźnie zaznacza się tendencja wzrostowa liczby zimujących osobników – maksymalnie 177 osobników. W Forcie V Grochowce znaleziono mopki w sezonie 2001/2002. W sezonie 2001/2002 obserwowano tu w grudniu 29 zimujących mopków, a w lutym – 32; w sezonie 2002/2003 – w lutym 27 mopków, w sezonie 2003/2004 – w grudniu 28 i w lutym 32 mopki. Liczba zimujących nietoperzy utrzymuje się na względnie stałym poziomie 30-50 osobników. Forty w Prałkowcach i Grochowcach zostały włączone do Ostoi Przemyskiej w 2009 r., właśnie ze względu na zimowiska mopka, jednocześnie jednak zapomniano dopisać gatunku do SD. W 2013 r. w ramach prac nad PZO kontrolą objęto w/w fort, potwierdzając utrzymywanie się zimowisk w dobrym stanie (odpowiednio 135 i 54 osobniki), oraz skontrolowano obiekty składające się na tzw. Linii Mołotowa, znajdując dwa duże dwupoziomowe bunkry, w których stwierdzono pojedyncze mopki. Zimująca populacja stanowi <2% populacji gatunku w regionie kontynentalnym, szacowanej na >6500 osobników (C). Zimowisko w obszarze jest ważnym co najmniej regionalnie obiektem, istotnym dla zachowania zasięgu gatunku. Siedlisko zimowania zachowane w dobrym stanie (B). Populacja nie jest izolowana (C).

Gatunki zwierząt: 1324 Nocek duży *Myotis myotis*

Znana od początku XXI w. jest kolonia rozrodcza na strychu kościoła w Krasieczynie. W 2004 r. obserwowano tu 45-50 nocków. Liczebność kolonii pozostaje stabilna: w 2013 r. policzono 64 osobniki. Rozradzająca się tu populacja stanowi niewielką część populacji gatunku w regionie kontynentalnym, szacowanej na 50-100 tys. osobników (C), jednak zimowisko w obszarze jest ważnym co najmniej regionalnie obiektem, istotnym dla zachowania zasięgu gatunku. Siedlisko zimowania zachowane w dobrym stanie (B). Populacja nie jest

izolowana (C).

W poprzednich wersjach SDF były wykazywane siedliska przyrodnicze: 7230 Torfowiska alkaliczne i oraz gatunki 1088 Kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*, 1083 Jelonek rogacz *Lucanus cervus* i 4030 Szlaczkoń szafrańiec *Colias myrmidone* – w 2019 Komisja Europejska zaakceptowała usunięcie ich z listy przedmiotów ochrony w obszarze.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	A01		i
L	A07		i
L	F06		i
L	G01		i
L	C01.01		i
M	F02.03		i
M	X		b
L	F03.02		i
L	J01		i
L	E01.03		i
H	B01.02		i
M	F03.01		i
L	K02		i
H	B03		i
H	B02.06		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	F02.03		i
L	A01		i
M	X		b
M	A04		i
L	G01		i
M	F03.01		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
	Krajowa/federalna	0
	Kraj	

Publiczna	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1) Konsorcjum: Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze i Klub Przyrodników. 2013. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Przemyska PLH180012 w województwie podkarpackim;2) GIOŚ. 2013-2023. Monitoring Gatunków i Siedlisk Przyrodniczych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska;3) BULiGL Oddział w Przemyśle. 2017. Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Bircza na lata 2017 – 2026;4) Instytut Badawczy Leśnictwa. 2017. Ocena stanu różnorodności biologicznej w wybranych nadleśnictwach RDLP Krosno na podstawie wybranych elementów przyrodniczych i kulturowych (dane niepublikowane);5) BULiGL Oddział w Przemyśle. 2017. Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Kańczuga na lata 2014 – 2023;6) BULiGL Oddział w Przemyśle. 2018. Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Krasiczyn na lata 2018 – 2027;7) BULiGL Oddział w Przemyśle. 2022. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Przemyska PLH180012 w województwie podkarpackim (z wyłączeniem gruntów będących w zarządzie PGL LP);8) BULiGL Oddział w Przemyśle. 2022. Raport eksperta ichtiologa dla obszaru Natura 2000 Ostoja Przemyska PLH180012 w województwie podkarpackim (z wyłączeniem gruntów będących w zarządzie PGL LP);9) BULiGL Oddział w Przemyśle. 2022. Raport eksperta entomologa dla obszaru Natura 2000 Ostoja Przemyska PLH180012 w województwie podkarpackim (z wyłączeniem gruntów będących w zarządzie PGL LP);10) BULiGL Oddział w Przemyśle. 2022. Raport z wykonanych prac dotyczących siedlisk przyrodniczych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Przemyska PLH180012 w województwie podkarpackim (z wyłączeniem gruntów będących w zarządzie PGL LP).

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL03	89.16	PL02	2.26	PL04	10.69

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Przełom Hołubli	+	0.12
PL02	Brzoza Czarna w Reczpolu	+	0.01
PL03	Park Krajobrazowy Pogórza Przemyskiego	*	89.16
PL02	Reberce	+	0.48
PL03	Park Krajobrazowy Gór Słonnych	*	0.0
PL02	Krępak	*	0.35
PL02	Turnica	*	0.38

PL02	Kopystanka	+	0.48
PL02	Leoncina	+	0.02
PL04	Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu	*	10.69
PL02	Kalwaria Paławska	+	0.44

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie
Adres:	Polska Józefa Piłsudskiego 38 35-001 Rzeszów
Adres e-mail:	sekretariat@rzeszow.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 28 listopada 2023 r., publikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego, poz. 5242 Link: https://edziennik.rzeszow.uw.gov.pl/legalact/2023/5242/ Nazwa: Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Bircza na lata 2017 - 2026 Link: https://www.gov.pl/web/nadlesnictwo-bircza/plan-urzadzenia-lasu Nazwa: Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Kańczuga na lata 2014-2023 Link: https://www.gov.pl/web/nadlesnictwo-kanczuga/plan-urzadzenia-lasu Nazwa: Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Krasiczyn na lata 2018-2027 Link: https://www.gov.pl/web/nadlesnictwo-krasiczyn/plan-urzadzenia-lasu
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180012

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--

